

**VOORONTWERP VAN DECREET over de
toegankelijkheidsvoorschriften voor interactieve
zelfbedieningsterminals van de stedelijke, voorstedelijke en
regionale vervoersdiensten**

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

De richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (hierna, European Accessibility Act) strekt ertoe een bijdrage te leveren tot het goed functioneren van de interne markt middels onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de toegankelijkheidsvoorschriften voor bepaalde producten en diensten, in het bijzonder door belemmeringen voor het vrije verkeer van bepaalde toegankelijke producten en diensten ten gevolge van uiteenlopende toegankelijkheidsvoorschriften in de lidstaten, weg te nemen en te voorkomen. Dit zou de beschikbaarheid van toegankelijke producten en diensten in de interne markt vergroten en de toegankelijkheid van relevante informatie verbeteren.

Er is veel vraag naar toegankelijke producten en diensten, en volgens ramingen zal het aantal personen met een handicap aanzienlijk toenemen. Een omgeving waar producten en diensten beter toegankelijk zijn, draagt bij tot een inclusievere samenleving en maakt het voor personen met een handicap gemakkelijker om zelfstandig te leven.

De European Accessibility Act legt toegankelijkheidsvereisten vast voor een aantal specifiek afgebakende producten en diensten die van bijzonder belang zijn voor

personen met een handicap en waarvoor verschillen tussen nationale regelgeving een belemmering kunnen vormen voor het vrij verkeer binnen de interne markt. Het gaat onder meer om bepaalde ICT-producten, elektronische communicatiediensten, audiovisuele diensten, consumentendiensten van banken, e-boeken, e-commerce, zelfbedieningsterminals en bepaalde onderdelen van personenvervoerdiensten.

Voor de stedelijke, voorstedelijke en regionale vervoersdiensten werd aanvankelijk geoordeeld dat de relevante bepalingen van de European Accessibility Act afdoende waren omgezet via het Openbaredienstencontract dat op 1 juli 2022 werd gesloten tussen de Vlaamse Regering en De Lijn. De Europese Commissie heeft evenwel aangegeven dat deze wijze van omzetting onvoldoende rechtszekerheid biedt op lange termijn. Daarbij werd gewezen op de beperkte duurtijd van het Openbaredienstencontract en op de onzekerheid of de betrokken bepalingen in een toekomstig contract opnieuw zullen worden opgenomen. Daarnaast benadrukte de Commissie de noodzaak van een duurzame en toekomstbestendige verankering van de toegankelijkheidsvereisten in regelgeving.

Gelet op deze opmerkingen van de Europese Commissie worden de relevante bepalingen van de European Accessibility Act verankerd in het ontwerpdecreet over de toegankelijkheidsvoorschriften voor interactieve zelfbedieningsterminals van de stedelijke, voorstedelijke en regionale vervoersdiensten.

B. Totstandkomingsprocedure

25. Over deze artikelen zal advies worden gevraagd aan de Mobiliteitsraad Vlaanderen (MORA), het strategisch adviesorgaan voor personen met een handicap (NOOZO), de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) en de Raad van State. Deze adviesvragen gebeuren conform de toepasselijke regelgeving en alle adviezen zullen worden meegenomen in de verdere uitwerking van het ontwerpdecreet.

C. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid. Deze bevoegdheid vindt haar grondslag in artikel 6, §1, X, eerste lid, 8° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat de gewesten bevoegd maakt voor het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer, met inbegrip van de bijzondere vormen van geregeld vervoer, het taxivervoer en het verhuren van auto's met chauffeur. Het decreet wenst de toegankelijkheidsvoorwaarden voor interactieve zelfbedieningsterminals te regelen die worden ingezet voor het stedelijk, voorstedelijk en regionaal personenvervoer.

D. Adviezen

...

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 2

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 3

In dit artikel zijn de definities opgenomen die in dit ontwerp van decreet worden gehanteerd.

De definities 3° tot en met 7° zijn overgenomen uit Richtlijn (EU) 2019/882.

Artikel 4

In dit artikel worden de verplichtingen voor de dienstverlener van stedelijke, voorstedelijke en regionale vervoersdiensten opgelijst. Het betreft dienstverleners van personenvervoer zowel over het water als over de weg.

Dienstverleners moeten de nodige procedures implementeren zodat steeds kan worden nagegaan in hoeverre bestaande, nieuwe of gewijzigde diensten voldoen aan de meest recente toegankelijkheidsvoorschriften.

Daarnaast bepaalt dit artikel welke maatregelen dienstverleners moeten nemen wanneer de dienst niet in overeenstemming is met de toepasselijke toegankelijkheidsvoorschriften. Tevens worden zij verplicht hun medewerking te verlenen aan de bevoegde controledienst.

Micro-ondernemingen worden vrijgesteld van deze verplichtingen omdat deze zich onderscheiden van alle andere ondernemingen door hun beperkte personeel, jaarlijkse omzet of jaarlijkse balanstotaal.

Ook interactieve zelfbedieningsterminals die al in gebruik zijn genomen voor 28 juni 2025 zijn vrijgesteld van de verplichtingen van dit artikel.

Artikel 5

Dit artikel beschrijft de twee uitzonderingen waarbij een dienstverlener is vrijgesteld van de toepassing van de toegankelijkheidsvoorschriften voor interactieve zelfbedieningsterminals en legt de voorwaarden vast om gebruik te kunnen maken van deze uitzonderingen.

Het departement wordt op de hoogte gebracht van de beslissing en de motieven van een dienstverlener om een beroep te doen op deze uitzondering.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt wanneer de dienstverlening wordt geacht conform te zijn met de toegankelijkheidsvoorschriften vermeld in bijlage 1. Hierdoor wordt de beoordeling van de conformiteit van diensten met de toepasselijke toegankelijkheidsvoorschriften vergemakkelijkt.

Artikel 7

Artikel 7 regelt de klachtenprocedure voor personen die belang hebben bij de toegankelijkheid van de interactieve zelfbedieningsterminals. Dit artikel bepaalt welke minimumgegevens een klacht moet bevatten om te kunnen worden behandeld. Daarnaast worden de voorwaarden vastgesteld waaronder een klacht ontvankelijk kan worden verklaard. De klager wordt op de hoogte gesteld of zijn klacht al dan niet ontvankelijk wordt beschouwd. Wanneer een klacht geen betrekking heeft op een vermeende inbreuk op dit decreet, wordt deze klacht doorgezonden naar de overheidsinstantie die vermoedelijk bevoegd is.

Daarnaast worden ook de noodzakelijke bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens geregeld om de klachten te kunnen behandelen.

Artikel 8

Artikel 8 bepaalt dat het departement Mobiliteit en Openbare Werken administratieve boetes kan opleggen aan dienstverleners die zich niet houden aan de bepalingen van dit decreet. Dit artikel bevat een opsomming van de gedragingen die een inbreuk uitmaken en bepaalt de administratieve geldboetes die daarop van toepassing zijn. Daarnaast regelt het artikel de toepassing van verzachtende omstandigheden, de samenloop van verscheidene inbreuken, de herhaling, alsook wanneer de bevoegdheid van het departement om een geldboete op te leggen vervalft.

De boetebedragen zijn afgestemd op de bedragen van het Waalse en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 9

Artikel 9 bepaalt de procedure die moet worden gevolgd vooraleer een administratieve boete kan worden opgelegd. Het artikel somt de elementen op die vermeld moeten worden in de kennisgeving waarmee de overtreder in kennis wordt gesteld van het voornemen van de bevoegde overheid om een administratieve boete op te leggen. Daarnaast bepaalt artikel 9 de termijn waarbinnen de bevoegde overheid de dienstverlener in kennis zal stellen van haar beslissing. Het betreft hier een termijn van orde. Tevens worden de vermeldingen vastgelegd die deze beslissing moet bevatten.

De procedure is gebaseerd op de gewone bestuurlijke sanctieprocedure van het kaderdecreet Vlaamse handhaving.

Artikel 10

Gelet dat de bepalingen van de European Accessibility Act omgezet moeten zijn vanaf 28 juni 2025, treedt dit decreet in werking op de dag van publicatie in het Belgische Staatsblad.

Deze snelle inwerkingtreding heeft geen negatieve gevolgen voor de rechtsonderhorigen. De bepalingen van de European Accessibility Act zijn namelijk reeds omgezet voor De Lijn met het Openbaredienstencontract gesloten op 1 juli 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

